El text original del Tractat dels Pirineus s'exhibeix a Perpinyà

Autor:
Data de publicació: 01-05-2010

Per commemorar el 350 aniversari del naixement de Jacint Rigau (Perpinyà, 1659-1743), retratista de la cort del rei francès Lluís XIV, l'Ajuntament de Perpinyà ha organitzat una exposició al Museu de Belles Arts, 'Rigau íntim', que aplega 119 quadres i 50 documents històrics, entre aquests, el tractat dels Pirineus. Pels partits nord-catalans no és una provocació. Maria Costa, cap de Cultura de Perpinyà, ha explicat a VilaWeb perquè s'hi ha inclòs.

Jordi Vera, de CiU, ha dit que Rigau fou, en el seu temps, el 'representant de l'afrancesament d'una certa elit en esdevenir el pintor oficial de la cort del rei Lluís XIV'. Així doncs, per ell, la inclusió del tractat dels Pirineus en l'exposició pretén de 'situar el pintor dins d'un context històric concret', però no pas provocar ningú: 'No puc imaginar, de cap manera, que els que han organitzat l'exposició ho hagin fet com una provocació.' Alhora, ha lloat la gestió del Departament de Cultura de l'Ajuntament de Perpinyà.

Enric Vilanova, d'Esquerra, ha dit que, al seu parer, 'no és pas una provocació', sinó una manera d'explicar uns fets. El tractat dels Pirineus és 'la il·lustració de la desgràcia d'aquell temps'. Arran d'aquest tractat va haver-hi un afrancesament al si de la societat nord-catalana'. Rigau, un personatge 'complex', representa molt bé 'la dualitat identitària que, des d'aleshores ençà, hem hagut de patir'.

Jaume Roure, d'Unitat Catalana, també ha negat la provocació, alhora que ha manifestat que no hi ha motius per commemorar el tres-cents cinquanta aniversari de la signatura del tractat dels Pirineus: 'Ni el tres-cents cinquanta ni el tres-cents vint-i-nou ni cap aniversari', ha dit. 'Unitat Catalana és un partit nacionalista català i la nostra reivindicació és la independència respecta a l'estat francès. No farem cap acte de commemoració.'

La dualitat identitària de Rigau

Jacint Rigau va néixer el mateix any en què es va signar el tractat dels Pirineus. Aquest fet històric va marcar la seva trajectòria artística. Fins aleshores, el més habitual era que els artistes catalans es formessin a Barcelona, tot i que alguns ho feien a Madrid. Rigau, però, va estudiar a Carcassona, Montpeller i París. Fou, per tant, el primer pintor català a tenir una formació acadèmica francesa. Però Rigau era català i, aquest fet, va provocar-li una dualitat identitària que el va dur a comportar-se 'íntimament' com a català i 'socialment' com a francès, ha explicat Maria Costa. Així doncs, la influència catalana és ben palesa als quadres de caire personal (aquells en què apareix la seva mare, per exemple), mentre que, quan pintava retrats de la família reial (fou el retratista predilecte de Lluís XIV), aflorava la influència francesa. Ara, la primera sobresortia més que no pas la segona, ha argüit Costa.

Així doncs, la cap de Cultura de Perpinyà ha explicat que un dels objectius de l'exposició és, precisament, d'explicar la dualitat identitària del territori nord-català i dels seus habitants, dualitat que va començar a provocar el tractat dels Pirineus. Vet aquí la raó d'incloure-hi el text. Després de tres-cents cinquanta anys de la signatura del tractat, però, el govern francès no ha aconseguit de trencar aquesta dualitat i fer desaparèixer la cultura catalana.

Un altre dels designis de l'exposició, com de moltes altres iniciatives culturals endegades per Departament de Cultura de Perpinyà, és de reivindicar que Catalunya del Nord té 'un destí comú' amb la resta de territoris catalans. Precisament és per aquest 'destí comú', les arrels del qual cal entendre d'on vénen, que des de l'Ajuntament de Perpinyà s'intenta d'impulsar polítiques culturals comunes, però també econòmiques, ha explicat Maria Costa.

L'exposició 'Rigau íntim' es pot veure al Museu de Belles Arts de Perpinyà fins el dia 30 de setembre.